EYLÜL
1976
YIL:3 SAYI:
HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

AYDINLIĞA DOĞRU

tmmob elektrik mühendisleri odası
istanbul şubesi yayın organıdır

TMMOB, TÜTED, TÜM-DER, YENİ HABER-İŞ ÜYELERİ CUMHURBAŞKANINA AÇIK MEKTUP GÖNDERİYOR:

"TRT YÖNETİMİ ANAYASAYI İHLAL ETMEKTEDİR"

KAMPANYA İLE İLGİLİ AFİŞ ASAN ODA YÖNETİCİLERİ, YASAL GEREKLERİN YERİNE GETİRİLMİŞ OLMASINA RAĞMEN, GÖZALTINA ALINDILAR

TRT de üyeleri çalışan kuruluşlar TMMOB, TÜTED, TÜM-DER ve YENİ HABER-İŞ sendikası, anayasaya ve yasalara aykırı atamalar ve işlemler yapan, TRT yayınlarını anayasaya, laiklik ilkelerine aykırı olarak sürdüren TRT yönetimini protesto amacıyla bir kampanya başlatmışlardır.

«Anayasa ve Yasalar Karşısında TRT'nin Durumu ve Yayın Uygulaması» konulu forum da açıklanan ve üzerinde görüş birliğine varılan durum değerlendirmesinin kamuoyunda yaygınlaştırılmasını hedefleyen kampanyanın afişleme bölümü uygulanırken, tüm yasal gereklerin yerine getirilmiş olmasına rağmen, afiş asan oda, dernek ve sendika yöneticileri gözaltına alınmışlardır.

Öte yandan kampanyanın başka bir çalışması olarak Cumhurbaşkanı Sayın Fahri S. Korutürk'e hitaben yazılmış, TRT ile ilgili gerçekleri içeren açık mektup imzaya açılmıştır.

İstanbul'da oda ve TÜTED şubelerinde imzaya açılan mektupta özetle şöyle deniliyor:

Gerek düzenlediğimiz Forum da okunan «TRT DOSYASI»nda gerekse CHP'nin TRT Seçim Kurulu'na gönderdiği Raporda verilen örnekler, kanıtlar öylesine açık ve kesindir ki, Seçim Kurulu'nun, Karataş'ın görevden alınması gerektiği yolunda karar vereceği inancındayız.

Halkımız da bugün, TRT'nin yasal yönetimine kavuşmasını tarafsız bir yayın yapılmasını istemekte ve beklemektedir.

BAŞYAZI

adım adım

Son aylarda teknik eleman kesiminde sendikal ve demokratik haklar için verilen mücadelenin önemli aşamalar kaydettiğini görüyoruz. Bu gelişmeyi enine boyuna irdeleyip deneylerden yararlanmanın yollarını bulmak durumundayız.

Son yılların teknik eleman örgütlerinde dilden düşmeyen şiar, sendikalaşma olmuştur ve toplumumuzdaki yoğun enflasyonist gidişin baskısından kurtulamayan teknik elemanlar demokrasi mücadelesine yüksek örgütlenme bilinciyle katılmaya başlamışlardır.

Kamu kesiminde nicel birikim henüz bir sıçrama noktasına ulaşmamıştır. Ancak birikim hızı gözle görülür bir gelişme içindedir.

Özel kesimde ise yasaların kâğıt üzerinde verdiği haklar kullanılmak üzere yoğun bir biçimde eyleme geçilmiştir. Altınok'ta, Eralko'da, Sisag'ta ve başka mühendislik bürolarında başlayan direniş, sendikalaşma, grev olayları kısa sürede teknik elemanların sendikalaşma eylemiyle ilgili önemli adımlar atılmasını getirmiştir.

Mühendislik Bürolarında sendikal hakları kullanabilmenin yolu, büro çalışanlarının çoğunluğunu mücadeleye katmak üzere ikna edebilmekten başlamaktadır. Bu genelde tüm sendikalaşma durumları için sorundur. Ancak mühendislik bürosunda çalışanlar toplamının sayıca azlığı, uzun süreli elemanların azlığı direnişin işveren tarafından çabucak kırılmasını doğurabilmektedir. Girişimi haber alan işveren, yürürlükteki yasaların, çalışanlar aleyhindeki hükümlerine dayanarak, kolayca elemanların işine son verebilmektedir. Bu ilk adımda çelik gibi sağlam bir birliği kurmak başlıca sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

Sendikalaşma eyleminin başlangıçta çöküntüye uğraması veya uğramamasında ilişki kurulan sendikanın da büyük etkinliği görülmektedir. Emekçileri boş umutlarla avutmayacak, yanlış hedeflere sevk etmeyecek, disiplinli ve tutarlı çalışan, tuttuğunu koparan güçlü sendikalarla kaderbirliği etmek çok önemli bir noktadır.

Bu noktada, İstanbul'daki teknik eleman örgütleri, DİSK'e bağlı sendikalarda örgütlenilmesi doğrultusunda bir karar almışlardır.

Sendikalaşma deneyimlerinden çıkarılacak dersler elbet bu kadar değildir. Bu konuların üzerine, mümkün olduğunca ayrıntılarıyla ele almak üzere eğilmek, teknik elemanların gelecekteki mücadelesine güç katacaktır.

aydınlığa doğru

proje ve tus ücretlerinde ayarlama yapıldı

SMM üyelerimizden bir grup odamızda yapılan toplantıda.

İstanbul Belediyesi sınırları içinde Serbest Mühendis ve Müşavir belgesiyle çalışan elektrik mühendislerinin aldıkları proje ve teknik uygulama hizmeti ücretlerinde ayarlama yapıldı. 1. Ocak 1975 den bu yana yürürlükte olan proje ve teknik uygulama sorumluluğu ücretlerinin artan hayat pahalılığı ve sürekli enflasyonist gelişme karşısında geçerliliğini yitirmesi üzerine yönetim kuru-

Sonu 8 de

ODAMIZ, ELEKTRİK, ELEKTRONİK SANAYİİ İLE İLGİLİ BİR KATALOG HAZIRLIYOR

Odamız, «Türkiye Elektrik, Elektronik, Sanayi, Ticaret, Mühendislik Kataloğu» adını taşıyacak bir kataloğun ön çalışmalarını tamamladı.

E.M.O. İstanbul Şubesinin çalışma programında yer alan katalog konusu, son EMO yönetim kurulları ortak toplantısında ayrıntılarıyla ele alınmış, ana hatlarında görüş birliği sağlandıktan sonra, teknik hazırlıkların yapılması görevi İstanbul Şubemize verilmişti.

İstanbul Şubemiz Yönetim Kurulu elektronik ve elektrik alanında, ülkemizde bugüne kadar gerçekleşmemiş bir boyutta, Türkiye'deki tüm elektrik, elektronik sanayici, imalatçılarını, bu alanda iç ve dış alım satım, mümessilik yapan kuruluşları, mühendislik, müteahhitlik ve müşavirlik firmalarını kapsamı içine alan katalog yayın programını onayladı.

Katalog ile ilgili tanıtma broşürü, kataloğa katılma belgeleri bastırıldı. Ülkemizdeki tüm ticaret, sanayi ve ticaret ve sanayi odaları ile ilişkiler kuruldu. İlgili bakanlıklardan gerekli bilgiler istendi. İçeriğini zenginleştirmek ve aynı zamanda bilimsel değeri olan bir ürün ortaya çıkarmak üzere kataloğa konulacak incelemeleri hazırlayacak çeşitli komisyonlar oluşturuldu.

harun karadeniz anıldı

Geçen yıl yitirdiğimiz, Türkiye'nin sayılı öğrenci liderlerinden, İnşaat Yüksek Mühendisi Harun Karadeniz ölümünün birinci yılında anıldı. Karacaahmet'teki mezarı başında, gençler, basın mensupları ve demokratik kuruluş temsilcileri saygı duruşunda bulundular. Kırmızı karanfillerle çevrili ve üzerinde «Harun yaşıyor. Bin, onbin, yüzbin, milyonlarca işçinin, gencin, aydının, köylünün yüreğinde, bileğinde, cesaretinde...» yazılı bir resmi mezarına bırakıldı.

Daha sonra İlerici Gençler Derneği lokalinde Harun'un sesi teypten dinlendi ve basında çıkan Harunla ilgili yazılardan ve Harun'un yapıtlarından oluşan bir sergi açıldı.

Bilindiği gibi Harun Karadeniz, tedaviye şiddetle ihtiyacının bulunduğu raporlar elinde olduğu halde, 12 mart faşizmi tarafından uzun süre hapiste tutulmuş ve bu arada edavi olanağı ortadan kalkacak kadar ilerleyen hastalık Harun'u kaçınılmazlaşan sona götürmüştü.

Faşizmin Harun'a yaptıkları kolay kolay hatırlardan çıkmayacaktır. Ama asıl kalıcı olan, unutulmayacak olan mücadelesiyle, yaşamıyla, yapıtlarıyla Harun Karadeniz'dir.

enerji sorunu trt'de tartışıldı

Türkiye Radyolarının TRT 1 programında yapılan bir açık oturumda elektrik kesilmelerinin sanayiye etkisi ve elektrik enerjisi sorunu tartışıldı. Konuların İçinden adlı programın 28 temmuz günü verilen bölümünde Türkiye Sanayi Odaları Birliği Başkanı **Sakıp Sabancı,** Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı **Aybars Ungan** ve Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürü **Behçet Yücel** konuştular: **Elektrik Mühendisliği Dergisi**'nde tam metni yayınlanacak olan bu ilginç açık oturumun geniş bir özetini sunuyoruz.

SAKIP SABANCI :
»EN PAHALI ENERJİ OLMAYAN ENERJİDİR»

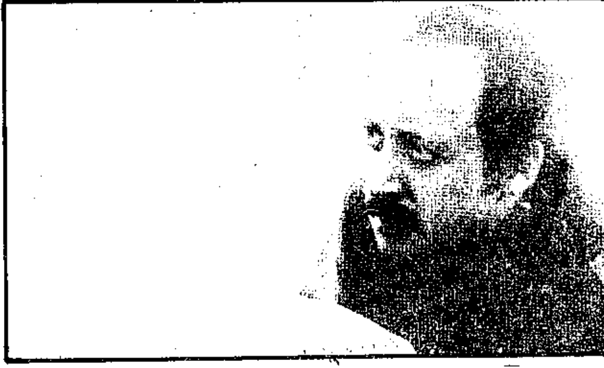
Bir sanayici olarak, kıt ve çok kıymetli dövizlerle kurduğumuz fabrikaların enerji noksanından eksik, verimsiz çalışmasını üzüntüyle karşılıyoruz. Fazla üretime, muhtacız. Enerji noksanlığı, işçilerimizin eli böğründe, fabrikalarda boş kalmasına, istihsal kaybına, kalite bozulmasına, hammadde ziyanına sebebiyet vermektedir. Kalkınmamızda enerji noksanlığı bir fren bizi durduran bir unsur olmaktadır. Norveç'te nüfus başına tüketilen enerjinin 15 bin kilovat olduğunu, Amerika'da 7500, Bulgaristan'da 2000, Türkiye'de ise sadece 350 kilovat olduğunu görüyoruz. Görüyoruz ki, insan başına tüketilen enerjide Bulgaristan'dan beş defa geriyiz. Medeniyetin ölçüsünde, milletlerin refah seviyesinde en güzel gösterge insan başına tüketilen enerji olduğuna göre, yeterince gelişemediğimizi sanırım bu rakamlar bize göstermeye kifayetlidir. Türkiye, hidroelektrik imkânları bakımından Norveç'ten sonra Avrupada ikinci sırayı işgal etmektedir. Allahın lütfu... Bu güzel imkân ülkemizde var. Biz bunu nasıl kullandık? Buna baktığımız zaman da maalesef bir misal aklımıza geliyor; «Su akar, deli bakar»... Noksan, az kullandık. Bu hidroelektrik imkânlarının yüzde doksanının akıp denize gitmesi, kaybolması, sadece yüzde onunun kullanımda bulunduğu, ülkemizde bir vakıadır.

Enerji üretimi konusunda, son yıllarda, nasıl ki vaktinde, «köprüye hayır, fantezidir, üzerinden zenginlerin arabası geçecektir» sloganı ortaya atılmışsa, enerji üretiminde de son yıllarda bazı sloganlar ortaya atıldı. Bunlar, «dışa dönük santrallar istemeyiz, fueloil kötüdür, özel sektör yapmamalıdır, TEK ve DSİ yatırımları gerçekleştirilmeli» gibi sloganlardır. Bu sloganlar, aslında gecikmiş olduğumuz yatırımlarda, karşı tatbikatları sebebiyle daha da gecikmelere sebebiyet veriyor, gözükmektedir. Milli kaynaklardan hareket ederek enerji üretmek hepimizin istediği husustur. Akılcı yol budur. Fakat, içinde bulunduğumuz durumun güçlüğü, enerjinin bulunmaması, en pahalı enerji olmayan enerji olduğuna göre, bu slogana çok katı sarılma yerine, enerjisiz kalma, fabrikada maliyetleri artırma yerine, geçici bir tedbir olarak bütün kaynakları seferber etmemiz gerekir. Fabrikalarımızda üretim durmakta, pahalılık olmakta, fabrikalarımızda enerji noksanlıkları yanında voltaj düşükleri sebebiyle güçlükler olmaktadır. Onun için bütün kaynakları seferber etmemiz gerekir.

Son zamanlarda, TEK, 150 bin kilovatlık bir enerji santralını, Tunçbilek'te 1 milyar liraya 1972 yılında ihale etmiştir, aynı senede, Çukurova Elektrik Şirketi, yüzde elli daha büyüğündeki bir santralı, 1 milyar yerine, sadece 350 milyon liraya Yumurtalık'ta yapmaya teşebbüs etti, kontratlarını imzaladı, Enerji Bakanlığına takdim etti, bu sloganlara katı sahip olduk, «hayır, özel sektördür, yapmıyacaktır. istemiyoruz»...

yapılsaydı, yılda 1 milyon kilovatsaat enerji üretecekti. Sanayide, milli hasılaya 1 kilovat enerjinin katkısı 8,5 lira olduğuna göre, Aslantaş Barajının 1 yıl geç realizasyonu sonunda sadece bu argümandan dolayı yılda 8,5 milyar lira kaybettik.

En pahalı enerji, olmayan enerji olduğuna gore, çeşitli hesapları katıca tutmayı bir yana itip, enerji üretiminde milli seferberlik ilan edilmelidir. Bu milli seferberliğin başarıya varmasında, birçok konuda olduğu gibi muhalefeti, iktidarı, özel kesimi, devlet kesimi, samimi bir diyalogla elele vermelidir. Bütün kaynaklar hızlı bir şekilde seferber edilmeli, Bulgaristan'dan ceryan satın almayı; 7500 ortağı olan, daima TEK'ten daha ucuz enerjiyi, daha kaliteli enerjiyi hizmete sunan Çukurova Elektrik Şirketiyle değişmeye gitmemeliyiz.

AYBARS UNGAN :

«SORUN UZUN VADELİ, BİR İKTİDAR SORUNUDUR»

1976 yılında kısıntı ve kesinti yoluna gidilmeyeceği her fırsatta radyo ve televizyondan söyleniyor. Bu açıklamalar, bilgi eksikliğinden çok, politik amaçlardan doğuyor, kanımca. Çünkü sistemde üretim ünitelerinin durumu ve kapasiteleri belli, her an devreye girmeye hazır yedek imkânları da yok

Bugün, «programlı - elektrik kesintisi yok» denmesine rağmen, bize göre, bu uygulama yürütülmektedir. Şöyle ki, arızalanıp devreden çıkan grubun karşılığı kadar güç, sanayi tüketicilerinden tasarruf edilmekte, yetmezse aydınlatma tüketicilerine, yani evlere de yansıtılmaktadır.

«ÇUKUROVA ELEKTRİK, YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ YERİNE GETİRMİYOR»

Geçtiğimiz günlerde Çukurova Elektrik A. Ş. bölgesinde de kesinti başlamıştır. Bu da, enerji üretiminde özel kesimin daha yararlı olacağı, yada vazgeçilmezliği üzerine ileri sürülen iddiaların geçersizliğini kanıtlayan bir örnektir. Bu şirket ayrıca, kendi bölgesinde gerçekleştirmek zorunda olduğu köy elektrifikasyonu konusunda üzerine düşen yükümlülükleri de yerine getirmemektedir.

Gerçek anlamda sanayileşme demek olan ağır sanayiin kurulabilmesi, ancak enerjinin bol ve güvenilir olmasıyla mümkün. Enerji kesintilerinin sonuçlarını yalnız kullanılamayan enerjinin sanayiye yansıyan para karşılığı değer'le açıklamak isteyenler, bu önemli olguyu kendi dar çıkarları açısından çarpıtanlardır. Üretilemeyen enerjinin para karşılığı gerçekten bir kayıptır. Ama, kalkınma yönünden baktığımızda, beş yıllık plan hedeflerine dahi ulaşamayan enerji üretiminin, mevcut sanayileşmeyi bile ne denli köstekledigi öncelikle dile getirilmek zorunda.

Enerji kısıtlamalarının, kesintilerin, neden değil sonuç olduğunu belirtmekte yarar var. Elektrik enerjisi açısından ülkenin içinde bulunduğu durum, uygulanan politikaların yansımasından başka birşey değil. Bu bakımdan sorun, ülke gerçeklerini ve halk kitlelerinin yararını gözönüne alan uzun vadeli bir iktidar sorunudur. Ancak bugünkü koşullarda mutlaka, ve bir adım olarak, alınması gereken öncelikli önlemler vardır. Şöyle sıralayalım :

Enerji üretiminde fuel-oil yerine kömür ve sugücü kaynaklarından yararlanmak gerektiğine göre, öncelikle bu söz konusu. Ülkemizde yeterli miktarda linyit rezervi var. Bu kaynağın kesinlikle belirlenmesi ve araştırmaların genişletilmesi görevi TKİ'ye düşmektedir. Ayrıca, özel sektör elindeki, bilimsel olmayan ve salt kâr amacına yönelik yöntemlerle işletilen linyit yataklarının devletleştirilmesi de kaçınılmaz bir zorunluluk olarak ortaya çıkıyor Öte yandan, elektrik üreten barajların DSİ yerine TEK eliyle yaptırılması, yararlanma yönünden hızlılık sağlayacaktır.

Türkiye'de elektriğin üretim, iletim ve dağıtım görevi yasa ile Türkiye Elektrik Kurumu'na verilmiştir. Oysa bugün hâlâ imtiyazlı ortaklıklar halinde faaliyet gösteren elektrik şirketleri vardır.

Son bir noktayı vurgulamak istiyorum, bu, oldukça önemli. Elektriği kâr aracı haline getiren şirketler ve onların çeşitli kesimlerdeki sözcüleri, yıllardır, meslek kuruluşlarının çözüm göstermediğini iddia edegelmişlerdir. Biz, az önce sıraladığımız ve ötedenberi savunduğumuz bu önlemlerin, enerji bunalımına, içinde bulunduğumuz koşullarda sınırlı da olsa çözüm getireceği kanısındayız. Ama bu somut önerilerimiz, «Efendim bunlar sadece işe yaramaz sloganlardır» diye nitelendirilerek kamuoyunun dikkatinden kaçırılmaya uğraşılıyor. Biz ise, bundan sonra da gerçekleri ve çözüm önerilerimizi açıklamaya ve savunmaya devam edeceğiz.

BEHÇET YÜCEL :

«KESİNTİLERİN EN ÖNEMLİ NEDENİ BELEDİYELERE AİT ŞEBEKELERİN YETERSİZLİĞİDİR»

Enterkonnekte sistemimiz geliştikçe, tüketiciye iletilen elektrik enerjisi daha güvenli ve kaliteli olacaktır. Bunu bir misalle açıklamak gerekirse; bugün Türkiye ihtiyacının yüzde 20 ila 25'ini karşılayan Keban Santralının ürettiği enerji, 1000 kilometrelik, 380 kilovolt'luk çift devre hatla Batı'ya taşınmaktadır. Bu kadar büyük değerde enerjiyi nakleden bu hattaki bir arıza, tüketicilerden elektrik inkıtalarına kadar sebeb olabilmektedir. Oysa ki Keban'dan itibaren yapılmakta olan 380 kilovolt'luk diğer hatların servise girmesi, Keban Santralı üretiminin yük merkezlerine taşınmasını emniyet altına almış olacaktır. Diğer bir nokta, yurdumuzda sanayileşmenin hızlı bir şekilde olması, toplumumuzdaki yaşam düzeyinin kittikçe yükselmesi, elektrik tüketimindeki artışı normal değerlerin çok üstüne çıkarmış bulunmaktadır.

Başka bir husus da, büyük tüketim merkezlerinin üretim kaynaklarına göre dengesiz dağılımıdır. Örneğin büyük üretim imkanlarının Güneydoğu Anadoluda, tüketim merkezlerinin ise Batıda oluşu. Enterkonnekte sistem oluşumu tamamlandığında, bu problemin ortadan kalkacağı tabiidir.

Ayrıca, çok hızla artan tüketim talebi nedeniyle, üretimde yeterli yedeğin bulunmayışı da önemli bir faktör olarak kendini hissettirmektedir.

Elektrik kesintisi sorununda üzerinde durulacak, kanımca en önemli husus, belediyelere ait dağıtım şebekelerinin yetersizliğidir.

Şebekelerde yenileme ve tavsiat yapılmadan yeni müşteriler bağlanmakta, ve zaten dolmuş olan kapasiteler zorlanmak suretiyle hem elektriğin kalitesi bozulmakta, hem de arıza ihtimali artmaktadır. Bugün, şebekesinin yetersizliği dolayısıyla enerji kaybı yüzde 30'a kadar varan büyük şehir şebekeleri mevcuttur.

Bu arada elektrik kesintisi deyimine bir açıklık getirmekte yarar görmekteyim. İki türlü kesinti bahis konusudur. Bir tanesi üretim imkanının tüketim ihtiyacına cevap verememesi dolayısıyla programlı olarak yapılan kesinti, ki 1974 yılında bu uygulanmıştır; ikincisi, normal işletmelerde arızalardan doğan kesintidir. Bu yıl, programlı bir kesinti bahis konusu değildir. 1976 yılının ilk yarısında ortaya çıkmış bulunan kesintilerin incelenmesini yaptırdım, gördüm ki, kesintilerin nedeninin yüzde 30'u Kurumumuz tesislerinden, yüzde 70'i ise bizzat belediye tesislerinden ileri gelmektedir.

«NÜFUSUMUZUN % 50 Sİ ELEKTRİKTEN YARARLANABİLİYOR»

Bugün Türkiye'mizin elektrik konusundaki bazı gerçeklerini sayarak bitirmek istiyorum. Birincisi, bugün Türkiye'de yüzde 50 nüfus, elektrikten yararlanamamaktadır. Bahis konusu nüfusun çoğunluğunu köyler teşkil etmektedir. Yılda 2500 köye elektrik götürülecek düzeye gelinmesi, bir an önce bu eksikliğin tamamlanacağının işaretidir. İkinci önemli husus; üretim öz kaynaklara dayanmalıdır Ve böyle de yapılmaktadır. Ele alınan, ihale halindeki, linyite ve suya dayalı termik ve hidrolik santralların takat yönünden toplamı, bugün mevcut kurulu gücün yaklaşık 2, 5 katını bulmaktadır.

Bilimsel olarak tesbit edilmiştir ki, iyi bir işletme için, hidrolik oranın toplam üretimdeki oranı yüzde 35 ila 40'ı geçmemelidir. Tabii ki, sistem içinde puant saatlerinde servise girecek yedek gaz türbinleri de olacaktır, bu husus ta gerçekleştirilmektedir. Üçüncü önemli bir husus; elektrik ikincil bir enerji türüdür. Ve üretimi için kömür, su akaryakıt gibi birincil kaynaklar gereklidir. TEK, birincil kaynaklara sahip değildir. Kendisine verilen birincil kaynaklara göre üretim yapmaktadır.

ODALARARASI ÇALIŞMALAR GÖZDEN GEÇİRİLDİ,

«KOORDİNELİ ÇALIŞMA GEREKLİDİR»

Mühendis ve Mimar Odaları İstanbul Koordinasyon Kurulunun kuruluşunun dördüncü yılında, İstanbul'daki odalararası çalışmalar yeniden ele alınarak gözden geçirildı. Bu amaçla düzenlenen toplantıya İstanbuldaki oda merkez ve şube yönetim kurulu üyeleri ile TÜTED İstanbul Şubesi yönetim kurulu üyeleri katıldı. Toplantıda ortak çalışmaların istenilen düzeye ulaşamadığı belirtilerek çeşitli eleştiriler yapıldı. Yönetim kurulları adına ve yönetim kurulu üyelerinin kişisel görüşlerinde genellikle ortak çalışma giderlerinin yüksekliğine karşılık gerçekleştirilebilen çalışmaların yetersizliği vurgulandı. Koordinasyon Kurulu giderlerinin düşürülmesi zorunluluğu savunuldu ve daha az harcamaya gerek duyulacak yeni bir lokale geçilmesi kararlaştırıldı.

İstanbul şubemiz Yönetim Kurulu koordineli çalışmaya ilişkin görüşlerini toplantıya katılanlara yazılı olarak dağıttı. Şube yönetim kurulumuz, koordineli çalışmanın ileri bir aşama ve gerekli bir örgütlenme olduğunu savundu Ortak çalışmaya ilişkin öbür önerilerimiz özetle şöyleydi

Ortak çalışma masraflarına her örgüt bütçeleri oranında katılmayı kabul etmelidir.

Bir tek odanın ihtisas alanına giren konularda yapacağı çalışmalar (Koordinasyon sekreterliğine, dolayısiyle diğer odalara bilgi vermek kaydıyla) oda yönetimleri sorumluluğunda yürütülebilir.

Odaların tek tek altından kalkamayacağı yada birkaç odayı birlikte ilgilendiren konularda yapılacak çalışmalar koordinasyon sekreterinin sorumluluğunda yürütülmelidir.

Üyelerin kültür düzeylerini geliştirmek ve diğer teknik elemanlarla kaynaşmalarını sağlamak amacıyla mesleki. sosyal ve kültürel konularda peryodik sohbet toplantıları düzenlenmeli, film gösterileri yapılmalıdır. Bunları sağlamak koordinasyon sekreterinin asli görevlerinden biridir

2. ve 3. Teknik Eleman kurultay kararları ışığında işyerlerine dönük çalışmalara yoğunluk kazandırılmalı Koordinasyon sekreteri ve oda yöneticileri ile birlikte peryodik işyeri temsilcileri toplantıları düzenlenmelidir. Bu toplantılarda işyeri sorunları görüşülmeli işyeri temsilcilerine somut görevler verilmelidir.

TÖB-DER, TÜM-DER, TÜMAS, BARO, TABİP ODASI, TÜS-DER gibi demokratik kuruluşlarla sürdürülen ilişkiler geliştirilmeli, ortak çalışmalar yapılmalıdır.

Meslektaş adayımız olan öğrencilerin eğitim, staj ve sosyal sorunlarıyla ilgili odaların yaptığı çalışmalar koordine edilmelidir.

T.M.M.O.B. koordinasyon toplantılarında oluşturulan çalışma programının hangi bölümlerinin İstanbul'da yapılabileceği araştırılmalı, çalışmalarımızın sonuçları odaların merkez ve diğer şubelerine sunulmalıdır.

Aylık programlar düzenlenmeli bunlar T.M.M.O.B., İZMİR Kord Kuruluna ve tüm üyelere duyurulmalıdır.

Bütün çalışmalarda bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde özel yeri olan TÜTED'in geliştirilmesi amaçlanmalıdır.

İETT'DEN CEVAP GELDİ: «KIRILAN ARMATÜRLERİ 1971'DE FİRMAYA BILDİRDİK HENÜZ CEVAP ALAMADIK»

İstanbul Şubemiz yönetim kurulu bir kısım üyelerimizin, İstanbul'un sokak aydınlatmasında kullanıan belirli bir tip armatürün çoğunlukla kırık olduğunu bildirmeleri üzerine kısa bir araştırma yapmıştı. Araştırma sonuçları İETT Genel Müdürlüğüne 13. nisan tarihli bir yazı ile bildırildi. Yazıda, İstanbul'da sokak aydınlatmasında kullanılan Philips mamülü HRK-40 tipi armatürlerin bulunduğu semtler sayılıyor, bunların (reflektör camlarının) çoğunlukla kırık olduğu belirtiliyor ve bu kırılmaların ilk anda bir yapım hatasını akla getirdiği ifade ediliyordu.

Yazı, «idarenizin sözkonusu olayı tespit edip etmediğini, tespit edildiyse girişimlerinin ve sonuçlarının ne olduğuna ilişkin açıklamayı, İstanbul Şubemize bildirmenizi dileriz» cümlesiyle bitiyordu.

İ.E.T.T. Genel Müdürlüğünün 29. Haziran tarihli ve Saffet Gürtav imzalı yazısıyla İstanbul Şubemize şu bilgi verildi:

«Yazınızda bildirildiği üzere sokak aydınlatmasında kullanılan Philips HRK-40 tipi cıva buharlı 400 W lık armatürlerin camlarının mühim bir kısmının kırılmış olduğu İdaremiz ilgili servisi tarafından da müşahede edilmiş ve imalatçı firmadan 7.12.1971 tarih 18899 sayılı yazımızla camların kırılmasını önleyecek ne gibi bir çare düşünebileceğinin acilen iş'arı istenilmiş ise de bugüne kadar bir cevap alınamamıştır.»

TÜTED İSTANBUL ŞUBESİNDEN

«DGM YASASI TÜM ÇALIŞANLARA BASKI VE TERÖR GETİRECEKTİR»

TÜTED, TÖB-DER, TÜM-DER, TÜS-DER, TÜM-AS ortak imzalı bir bildiri bastırarak Devlet Güvenlik Mahkemelerinin başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm çalışanlara koyu faşist bir baskı getireceğini açıklamışlardır. Örgütlerin tüm üyelerine dağıttıkları bildiri özetle şöyledir:

Dışa bağımlı ülke ekonomisinin günden güne batağa saplanmasının sonucu olan hayat pahalılığının ağır yükü biz işçilerin, köylülerin, dar gelirli memurların, teknik elemanların, öğretmenlerin sağlık personelinin, kısacası tüm emekçi halkımızın sırtına bindirilmektedir. Her gün ard arda açıklanan zamlara, fiat artışlarına karşılık, İşçilerin ücretleri çok az bir artış göstermekte, memur katsayısı ise 9 da dondurularak tüm emekçilerin yaşamı, çekilmez bir duruma getirilmektedir.

Bu baskı ve sömürüye karşılık, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışanların ekonomik ve demokratik talepleri için örgütlenmeleri, dayanışmaları hızlanmaktadır.

Tekelci sermaye ve onun siyasi iktidarı bu haklı talepleri bastırabilmek, örgütlü mücadeleyi durdurabilmek için, başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm ilerici, yurtsever, demokrat ve devrimciler üzerinde baskı, kıyım, terör ve cinayetlerini sürdürmektedir. Bunun yanısıra baskı ve terörü yasallaştırabilmek. Sıkıyönetimsiz Sıkıyönetimi getirebilmek ve Faşizmi kurumlaştırmak İçin Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasası gündeme getirilmiştir.

Son olarak İzmir'de TÜS-DER ve TÜTED İzmir Şubelerinin de içinde olduğu 13 Demokratik kuruluş DGM tarafından kapatılmış ve yöneticileri hakkında, yayınladıkları bildiride suç olduğu gerekçesiyle DGM'de dava açılmıştır.

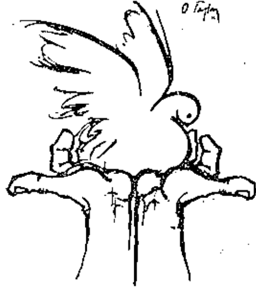
Yeni getirilen DGM yasası ile insanca bir yaşam isteyen; demokratik hak ve özgürlükler için mücadele eden, haklı ekonomik ve demokratik talepleri için örgütlenen tüm çalışanlar koyu bir faşist baskı ve terörle susturulacaktır.

İşçi sınıfımızın en büyük sendikal örgütü DİSK'in DGM'ye karşı yürüttüğü mücadelenin önümüzdeki günlerde yeni boyutlara ulaşması beklenmektedir.

Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini, grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hakları alma mücadelesini sürdüren demokratik kuruluşlar olarak DİSK'in DGM'ye karşı mücadelesini destekler, üyelerimizi bu konuda tüm anti-faşist güçlerin ortaklaşa mücadelesi içinde yer almaya çağırırız.

Sonu: 8'de

1 EYLÜL

DÜNYA BARIŞ GÜNÜ

temel harekâtı

GÖNÜL TAYLAN

Son zamanlarda, basın ve TRT'de, karikatür ve mizah hayatımıza engin ve zengin bir kaynak oluşturan, temel atma törenlerinden, çifte açılışlardan sözedilmediği gün geçmiyor.

Halkımızın böylesi Kazan Törenlerini görmüş geçirmiş bilinçli kesimleri atış ve açılış törenlerinin gerçekte, seçim döneminin açılışı olduğunun iyice farkındadır.

Açılış törenlerinin kesinlikle yaklaşan seçimlerle ilgili olduğu doğrudur, aynı şeyleri temel atış törenleri için söylemek eksik bir değerlendirme olur. Bu nedenle plânda; proğramda yeri, finansmanı ve projesi olmayan temel atma furyasına biraz daha dikkatlice eğilmekte yarar var.

Gerçekte sermaye cephesi temel atma törenleriyle, bir taşla iki kuş vurmaya çıkmıştır. Bunlardan bir tanesi yaklaşan seçimlerde bol bol kullanılacak olan lâf değil iş» sloganını, ayılan temel listesiyle belgelemek ve ne pahasına olursa olsun seçimlerde halktan oy toplayarak iktidara gelmektir.

Temel atma törenlerinin ikinci işlevi, MC partileri bütün temel atışlarına karşın, seçimde yenik çıktıklarında gündeme gelecektir. Seçim sonrası, MC dışında, daha ilerici, demokrat bir iktidar kurulması halinde, temel atılan bölgelerin umutla beslenmiş halkı, MC partilerinin de desteğiyle gelişi güzel atılmış bu projesiz, finansmansız temellerin gerçekleştirilmesi için iktidarı sıkıştıracak, zor durumda bırakacak, yıpratacaktır.

Ne yanından bakılsa MC için kârlı gibi görünen bu temel harekâtının emekçi halk ve ülke çıkarlarına aykırı yüzü ergeç ortaya çıkacaktır. Bundan kimsenin şüphesi yok. Çıkacaktır. da, önemli olan bu oyunun ülkemizin ve halkımızın ekonomik ve toplumsal gelişmesine en az zarar vermesini sağlamaktır. Bu ise gerçeği bütün çıplaklığıyla ve en kısa zamanda ve ısrarla halkımıza sergilemekle sağlanır.

Burada başta teknik elemanlar olmak üzere tüm ilerici ve demokratik güçlere görev düşmektedir. Öncelikle T.M.M.O.B. ve bağlı odalar olmak üzere teknik eleman ve meslek örgütleri MC'nin Temel Listesini ele alıp, atılmış ve atılacak her projenin durumunu, ülke ekonomisi, mali - teknik hazırlıkları açısından bir-bir incelemeli, gerçekleri öncelik söz konusu temelin atıldığı bölge halkına verilmek üzere, tüm halkımıza çeşitli yöntemlerle açıklamalıdır. Bununla yetinmeyip her ay, söz konusu temellerin durumu ve gelişmesi fotoğraflar, belgelerle halkımıza rapor edilmelidir. Bu rapor söz konusu zaman aşımında yapılması gerekenle, yapılan arasında bir karşılaştırmayı da içermelidir. İşsizlik ve yoksulluk denizinde boğulmakta olan halkımız, «denize düşen yılana sarılır» örneği ,sermaye cephesinin seçim temellerine bilinçsiz bir umutla sarılmaktadır. Yoksul halkımızın sahte umutlarla bir kez daha aldatılmasını önlemek, işçi ve emekçilerin kuracağı gerçek ekmek, gül ve hürriyet Türkiye'sinin teknik elemanları olmanın özlemini çeken, bizlerin acil görevidir.

ODA ÇALIŞMALARININ MADDİ VE SOSYAL TEMELLERİ

emo ist. şubesi

Geçen sayımızda, Aydınlığa Doğru'nun çıkmadığı yaz döneminde içe dönük oda çalışmalarına ağırlık verileceğini bildirmiştik. Bu sayfada, sözünü ettiğimiz çalışmalardan birinin bir bölümünü veriyoruz.

E.M.O. merkez ve şube yönetim kurullarının son ortak toplantısında, odalarda izlenecek yayın politikası, gündemin önemli maddelerinden birini oluşturuyordu. Tartışmalar, E.M.O. yönetim kurullarının yayına ilişkin görüşlerinin yazılı metinler haline getirilmesi kararıyla sonuçlandırıldı. Merkez ve şube yönetim kurulları ön tartışmada açıklanan düşünceleri de göz önüne alarak bu konudaki ayrıntılı görüşlerini belirleyeceklerdi.

İstanbul Şubemiz yönetim kurulu, oda çalışmaları içinde çok önemli bir yer tutan yayın sorununu, dayanması gereken en temel ilkelerden kalkarak ele aldı. Yayın politikasını belirleyen çerçeve; odaların yasal konumu, üyelerinin nitelikleri, gelecekteki oda üyelerinin bugünkü özellikleri ve odalarla ilişkileri, oda çalışmalarının yansıdığı değişik kesimler, örgütlenme biçiminin etkileri, genel olarak yayınların biçim ve içeriği, değişik yapıdaki yayın organlarının konuları gibi etkenlerle oluşuyordu. Yayın politikasını sağlıklı bir çözüme ulaştırmak, öncelikle odaların yapısal durumunu sağlıklı bir gözlemle doğru çözümlemeye bağlıydı. Bu gerekçe ile hazırlanan yayın politikasıyla ilgili şube görüşümüzün giriş bölümünde odaların ve E.M.O.'nun yapısal durumu incelendi, odalarda gerçekleştirilecek çalışmaların maddî ve toplumsal temelleri ortaya kondu. **Odalarda İzlenecek Yayın Politikası ve E.M.O. Yayın İlkeleri** başlıklı metnin, kendi içinde bir bütün olan bölümünü veriyoruz.

YASALAR AÇISINDAN ODALARIN GÖREVLERİ

T.M.M.O.B. kuruluş yasası, meslek odalarının kuruluş gerekçesini «Kamu'nun ve üyelerinin haklarını gözetmek» olarak belirlemiştir. Mühendis ve mimar odalarının, kendi uzmanlık alanlarındaki her girişimi denetlemek ve kamu yararı doğrultusunda eleştirmek hakkı kuruluş yasasından gelmektedir. Kendi dalımızı ele alacak olursak enerji politikamızın dayandırılması gereken birincil kaynağın seçiminden, enerjinin dağıtımına; elektrik ve elektronik sanayiinin kuruluş biçiminden, bu alanda yabancılarla yapılan anlaşmalara; elektrik mühendisliği öğreniminin ülkemiz koşullarına göre düzenlenmesinden, dünya bankasının bağlayıcı kredilerine kadar bir çok konu, odamıza yasanın verdiği görevler arasında yer almaktadır.

«E.M.O. üyelerinin haklarını savunmak» kavramı da oldukça geniş yorumlanabilir. Bir S.M.M. üyemizin hak ettiği ücreti zamanında elde edebilmesini sağlamak da bu kavram içindedir, 657 sayılı yasa kapsamına alınıp giderek ekonomik ve demokratik hakları ellerinden alınan elektrik mühendislerinin haklarını savunmak da... Okul döneminden sonra, genellikle başka bir eğitim görmemekten dolayı, gelişen teknolojiyle «yetersiz»'leşen meslekdaşlarımıza meslek içi eğitimin sağlanmasını istemekten, meslekdaşlarımızın demokratik taleplerini gerçekleştirebilmek üzere her türlü örgütlenmelerine olanak sağlayacak yasa değişikliklerini istemeye kadar bir **çok görevin odamıza düştüğü** söylenebilir.

E.M.O. ÜYELERİNİN NİTELİKLERİ

E.M.O. meslek esasına göre örgütlenmiş bir kuruluştur. Üyelerinin ortak niteliği, tümünün elektrik mühendisi olmalarıdır. Yine bildiğimiz gibi, elektrik mühendisleri, üretim sürecinde bulundukları yere göre toplumun farklı sınıflarına yakınlaşmışlardır. Kalfiye işgücü ve kafa emeğini satarak üretime katılan elektrik mühendisleri nitelik olarak işçi sınıfına yaklaşırken, bir işyerinde sermaye sahibi olan, işgücü satınalan elektrik mühendisleri de egemen burjuvazi ile içiçedir. Bunlar dışında, Kamu sektöründe memur statüsünde çalışan üyelerimiz var, yanında birkaç eleman çalıştıran, büro veya atölye sahibi S.M.M.'ler var. Fabrikada çalışan ama doğrudan üretime katılmayan üyelerimiz var. Bu son saydıklarımız, denilebilirki, üye tabanımızın büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır ve bunlar küçük burjuvazinin alt bölümleridir.

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENCİLERİ

Böylesi bir üye tabanına sahip, belirli yasal çerçeveler içinde işleyebilen ve Türkiye'nin bugünkü sosyo-politik ve sosyo-ekonomik koşullarındaki odalarda yönetimi elinde bulunduran devrimciler (anti emperyalist demokratlar) nasıl bir politika izlemeli, hangi ilkeler üzerinde çalışmalarını yürütmelidir?

Bu sorunun karşılığını vermeden önce, oda çalışmalarının kapsamı içinde gözönünde alınması gereken, genel kamuoyu ve üyeler dışındaki bir kesimin, elektrik mühendisliği öğrencilerinin özelliklerine, oda açısından eğilelim.

Bugün elektrik mühendisliği öğrencilerini yüksek öğrenim gençliğinin bütününden ayrıca nitelikle bulunduğu söylenemez. Yüksek öğrenim gençliğini, yaklaşım açımızdon, kaba çizgilerle şöyle niteleyebiliriz: Gençlik, büyük oranda politizedir. İçindeki aktif unsurlar, ülkemizin sömürüden kurtarılması doğrultusunda siyasi mücadele vermektedirler. Ancak, aktif unsurlar arasında en göze çarpan özellik de siyasi bölünmelerdir. Gençliğin aktif kesimleri son bir iki yılda odaların önemini farkeder, odalara yaklaşır konuma girmiştir. Ancak oda yönetimleriyle mühendislik öğrencileri arasında uzun döneme yayılan planlı bir çalışma henüz genellikle gerçekleşmemiştir. Geniş bir mühendislik öğrencisi kesiminin ise odalar ile ilişkileri yoktur, odaların işlevleri ve çalışma tarzına ilişkin bilgilenmeleri yeterli değildir.

ODA ÇALIŞMALARI ÜZERİNE

Yukarıdaki saptamalardan sonra anti-emperyalist demokratların odalarda yapacakları çalışmaların ilkelerini belirlemeye çalışalım. Oda'nın hitap ettiği kesimlere yönelik çalışmaları üç ana bölümde toplanabilir:

a — Kamuoyuna yönelik çalışmalar
b — Üyelerine yönelik çalışmalar
c — Gelecekteki üyelerine (bugünün elektrik mühendisliği öğrencilerine) yönelik çalışmalar.

Kuşkusuz, bu üç bölüme dönük çalışmalar temelde, kitlelerin anti-emperyalist bilinç düzeyini geliştirme noktasında birleşmektedir. Bununla birlikte her çalışma alanında daha etkin olabilmek için gözetilmesi gerekli özellikler vardır.

Örneğin kamuoyunda Elektrik Mühendisleri Odası'nın en çok yankılanabilecek çalışmaları, meslek alanımızdaki sorunlara ülke çıkarları doğrultusunda açılımlar getiren çalışmalarla, yalnızca kendi üyelerimizin sorunlarına ilişkin açıklamalar olabilir. Çünkü herkes kabul edecektir ki bu alanlarda en yetkili kuruluş E.M.O dır.

Üyelere dönük çalışmalar bir yerde kamuoyuna yönelik çalışmalarla bütünleşmek durumundadır. Ülke çıkarlarının ön planda savunulduğu mesleki çalışmalara, kamuoyunda yandaşlar bulmak kadar, meslekdaşlarımızı görüşlerimize sahip çıkarmak zorundayız da. Bu zorunluluk hem üyelerimizin uygulamadaki etkinliğinden yararlanmak gereğinden hem de oda üye birlikteliğinin doğru politik çizgide gerçekleşmesi amacımızdan doğuyor. Ayrıca yaşadıkları ilişkilerin doğru çözümünü önlerine serdiğimizde üyelerimizle daha çabuk, daha somut bağlar kurma olanağımız vardır. Bu tür çalışmalar, kafalara yerleştirilmiş «oda politika yapıyor» soyut imajını silecek, aynı zamanda en somut politikanın gerçek hedefine ulaşmasını sağlayacak, elektrik mühendislerinir daha geniş bir kesimini oda yönetiminin desteği durumuna getirecektir. Uzmanlık alanımızda yer alan konularla ilgili ülke çıkarlarını savunan çalışmalar, üyelerimizin büyük çoğunluğunun sınıf çıkarlarına da uygun düşecektir.

Elektrik mühendislerinin — sermaye sınıfı ile bütünleşmiş bir kesimi dışında — ekonomik ve demokratik taleplerinin, oda yönetimince, yine **somut çelişkilerden gidilerek** savunulması oda üye bütünlüğünü sağlamada önemli bir başka adım olacaktır.

Elektrik mühendisliği öğrencilerine dönük çalışmaların artırılarak sürdürülmesi gerekiyor. Odalarda çalışacak geniş ve yetenekli kadroların oluşturulması, bugüne değin odalarda gerçekleştirilen birikimin, kuşaklar arasında kopukluk olmaksızın, arkadan gelenlere aktarılması, ancak, yarının elektrik mühendisleriyle bugünden yoğun ilişkiler kurmakla mümkün. Ayrıca, gençlik kesimi içinde düşmanca kamplaşmaya varan siyasal ayrılıkların yarın oda'larda ortaya çıkması da, üniversiteli arkadaşlarımızın bugünkü çalışmaları yakından gözlemesi, böyle bir potada ayırımların arka plana itilmesi ile mümkün olabilecek belki.

Ve tüm oda çalışmalarında amaç, ulaşılmak istenilen kesimin erişilebilecek en geniş kitlesine sesimizi iletebilmek olmalı. Öğrenci kesimini hedeflemişsek en çok sayıda elektrik mühendisliği öğrencisine görüşlerimizi iletebilmeliyiz. Kamuoyunu doğru etkilemek üzere bir eyleme girmişsek bu da en etkin biçimde gerçekleşmeli. Önde gelen görevimizin üyelerimizin çoğunluğunu bir adım ileri götürmek olduğunu da unutmamalıyız.

Eylemlerimizi en geniş kitle tabanına oturtmak da devrimci ilkelerin bir gereği. **Ortak sorunlar çevresinde** birleşildiği ölçüde, olabildiğince, çok sayıda kitle örgütü ile birlikte davranışa girmek sürekli gündemimizde olmalı. Bu platform, pratikte, birkaç odanın birarada çalışmasından; T.M.M.O.B. aracılığıyla, öbür kitle ve meslek örgütlerine kadar uzanabilir.

Ancak bu adımda, her konuda görüş açıklayan; üye tabanından soyutlanmış bir kuruluş durumuna düşme tehlikesi de var. Bu ayırımın altını çizelim.

Genel hatlarını belirlemeye çalıştığımız bu çalışma alanında konferans, panel, açık oturum, teknik kongre, ortak bildiri yayınlama, miting düzenleme, film gösterisi gibi yöntemler kullanılabilir. Varmak istediğimiz yere göre kimi zaman ajitasyon niteliği ağır basan kimi zaman kitleleri ikna eden, kimi zamanda propaganda yönü ön planda gelen çalışma biçimini seçebiliriz.

Yayın çalışmaları da kullanacağımız çalışma yöntemlerinden biri olarak ele alınmak, incelenmek durumundadır.

mmoikk çalışmaları

Önceki sayılarımızda yapılacağını bildirdiğimiz sohbet toplantılarına, geçtiğimiz aylar içinde devam edildi. Geçen sayımızda verdiğimiz Halit Çelenk'in konuşmasını, Siyasal Bilgiler Fakültesi Doçenti Dr. Alpaslan Işıklı'nın Sendikacılık ve Siyaset, **İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinden Asistan** Dr. Murat Belge'nin **İdeoloji ve İktisat Fakültesinden Asistan** Burhan Şenatalar'ın **İktisatta Temel Kavramlar konulu konferansları izledi.**

Aşağıda bu konuşmaların çok kısa özetini veriyoruz.

ALPASLAN IŞIKLI : SENDİKACILIK, SİYASETTEN SOYUTLANAMAZ

Sendikalaşma olgusu, üretim ilişkileri belli bir biçim kazandıktan sonra ortaya çıkmıştır. Bu ilişkiler, kapitalist üretim ilişkileridir. Kapitalizmdeki emek sermaye ayrılığı, ücretli işçilerin varlığı sorunlarını çözmek amacıyle sendikacılık gelişmiştir.

Türkiye'de sendikacılık ilk 1870-90 larda ortaya çıktı. Bilinen ilk grev 1890'larda liman işçilerinin grevi oldu.

Sendikacılık ekonomik bilinçle ortaya çıkmıştır, ücret artımı isteğiyle olmuştur. Ama başından beri, sendikacılık, siyasetle ilişkili olmuştur.

Ülkemizde 1876 ve 1908 hareketlerinde elle tutulur işçi sınıfı hareketi yoktu. İkinci Meşrutiyet Hareketinde eşitlik, özgürlük sloganları yanında işçilerin sloganları da söylenmiştir. Ancak **Tatil-i Eşkâl** kanunuyla kamu kesiminde sendikalaşmaya ve greve yasak getirilmiştir.

Yabancı sermayenin, Türkiye'de sendikacılık hareketine başından beri etkinliği olmuştur. Bu nedenle ülkemizde sendikal hareket başından beri anti-emperyalist nitelik göstermiştir.

Kurtuluş Savaşı'nda işçi sınıfı örgütleri önemli

Sonu : 6da

BURHAN ŞENATALAR : İKİ İKTİSAT

Önceleri, sosyal ssitemi bir veri olarak kabul eden bir iktisat anlayışı geçerliydi. Bu, burjuva iktisat anlayışı, nelerin, nasıl, kimler için üretileceği sorularına cevap vermeye çalışıyordu. Bu anlayış sonucu, örneğin sekiz türlü renkli gazoz üretimi yapılıyordu. Sonraları devlet müdahalesi çözüm olarak önerildi. Ancak devlet müdahalesini fazla bulanlar da oldu. Pratik sorunlara çözüm getirmede en başarılı görüşleri burjuva iktisatçılarından Keynes geliştirdi.

Marksist iktisat ise, iktisadî sorunlara yeni bir bakış açısı sunuyordu. Toplumların tarihsel boyutunu tanımlıyordu. Oysa burjuva iktisatı, toplumu iktisattan soyutluyordu, kavramları toplumdan kopuk olarak alıyordu. Ekonomi politikte, insanlar arasındaki ilişkiler esastır.

Burjuva iktisatı, olayları, dengelerle çözümler. Fiyatları, arz ve talep dengesinin belirlediği teorisinde olduğu gibi... Oysa, örneğin ücretin belirlenmesi, sömürü sözkonusu edilmeksizin, denge ile açıklanamaz. Ücret ile ilgili bir sömürü mekanizması vardır burjuva toplumunda ve bu konuda uzlaşma olamaz.

Sonu 6 da

MURAT BELGE : İDEOLOJİ

Bir toplumdaki hâkim ideoloji nasıl tanımlanabilir? Bu, o toplumda ekonomik ve politik düzeylerde hâkimiyetini kurmuş olan sınıfın, topluma empoze ettiği kendi ideolojisi midir? Bir başka söyleyişle, hâkim sınıf ve toplumdaki hâkim ideoloji arasında bir özdeşlik kurulabilir mi?

Bu sorulara genel olarak verilen cevap, olumludur; yani, hâkim ideolojinin, hâkim sınıfın ideolojisi olduğu varsayılır. Oysa böyle bir yaklaşım, çeşitli sınıfların ideolojileri arasında bir geçişim olabileceğini kabul etmemektedir. Bir ideolojinin, kendini türeten sınıfın çerçevesiyle sınırlı olduğu, içine başka sınıf ideolojilerinden ögeler alamayacağını varsaymaktadır. Oysa, sınıfların ideolojilerine ve toplumdaki hâkim ideolojiye baktığımızda, durumun böyle olmadığını, değişik ideolojilerden kaynaklanan ögelerin bir arada bulunabildiğini görmekteyiz. Önce bunun bazı örneklerini sunalım, sonra da nedenini açıklamaya çalışalım.

Örneğin, İngiltere gibi bir toplumda, aristokratik ideoloji, toplumun varolan ideolojisi içinde çok önemli bir yer tutar. Yukardaki, «mekanik» diyeceğimiz açıklama tarzına göre, bu durumda İngiltere'de aristokrasinin hâkim sınıf olması gerekirdi.

Sonu 6 da

niçin çıkıyor?

TÜRKİYE ELEKTRİK ELEKTRONİK Sanayi-Ticaret-Mühendislik KATALOĞU

Odamızca çıkarılmasına karar verilen ve İstanbul Şubemizce ön hazırlıkları tamamlanan Türkiye Elektrik Elektronik Sanayi Ticaret Mühendislik Kataloğu'nun niçin E.M.O. tarafından ele alındığını ve katalogta yer alacak konuları açıklayan bir yazı sunuyoruz. Aydınlığa Doğru'nun önümüzdeki sayılarında kataloğu tanıtıcı yazılar yayınlamayı sürdüreceğiz.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI ELEKTRİK VE ELEKTRONİK SANAYİİ SORUNLARIYLA İLGİLİ KONULARDA YETKİLİ BİR KURULUŞTUR

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (T.M.M.O.B.), Türkiye mühendis ve mimarlarını temsil eden en üst kuruluştur. 6235 (7303) sayılı yasayla kurulan Birlik'e bugün 18 mühendis ve mimar odası bağlıdır.

T.B.M.M., T.M.M.O.B.'yi ve aynı yasa uyarınca kurulan mühendis ve mimar odalarını kendi mesleki alanlarıyla ilgili olarak, kamu çıkarlarını ve üyelerinin haklarını savunma görevleriyle yükümlü kılmıştır. T.M.M.O.B. kuruluş yasası, mühendis ve mimarların, ancak meslek odalarına üye olmaları koşuluyla mesleklerini icra edebileceklerini de belirtmektedir.

Elektrik Mühendisleri Odası (E.M.O.), Türkiye'de çalışan tüm elektrik mühendislerinin meslek örgütüdür. Elektrik mühendisliği diplomasını alan kişilerin yaptığı ilk iş, Elektrik Mühendisleri Odası'na kayıt olmaktır. Ülkemizde çalışacak yabancı uyruklu elektrik mühendisleri de aynı yolu izlemek zorundadır.

Zayıf akım mühendisi, elektronik mühendisi, bilgisayar mühendisi, kuvvetli akım mühendisi gibi değişik adlandırmalarla anılan yada yalnızca elektrik yüksek mühendisi veya mühendisi ünvanıyla adı geçen 6000'e yakın mühendis, Elektrik Mühendisleri Odasına üyedir.

Genel merkez dışında Ankara, İstanbul ve İzmir Şubeleri ve 35 Temsilcilik ile E.M.O.'nun örgütlenmesi yurt düzeyine yayılmıştır ve tüm üyelerle sürekli ve canlı ilişkiler sürdürülmektedir.

Elektrik Mühendisleri Odası, ülkemizin enerji sorunundan elektrik ve elektronik sanayii sorunlarına, elektrik mühendisliği öğreniminin problemlerinden elektrik mühendislerinin meselelerine kadar yaygınlaşan bir alanda teknik kongreler, paneller, konferanslar, açık oturumlar düzenleyen, yayımlar yapan, dolayısıyle kendi alanında büyük bir bilgi birikimine sahip olan meslek kuruluşudur.

Türkiye'de elektrik mühendisliği alanında yapılan projelerin, teknik yönetmeliklere uygun olup olmadığı, yetkili kişilerce yapılıp yapılmadığı Elektrik Mühendisleri Odası'nca denetlenmektedir.

Elektrik Mühendisleri Odası, yurt dışındaki benzer kuruluşlarla giderek yoğunlaşan ortak çalışmalarını geliştirme doğrultusunda çaba harcamaktadır.

Elektrik Mühendisleri Odası, alanında üretim yapan kuruluşların üretimlerini bilimsel açıdan inceleyerek uygun nitelikli mamullere kalite belgesi vermekte, bu belge Bayındırlık Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı nezdinde üreticilere ayrıcalıklar sağlamaktadır.

Elektrik Mühendisleri Odası, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Bayındırlık Bakanlığı teknik yönetmelik Komisyonlarının sürekli üyesidir. Elektrik Mühendisleri Odası Türk Standartları Enstitüsün'de de temsil edilmektedir.

«TÜRKİYE ELEKTRİK ELEKTRONİK SANAYİİ TİCARET MÜHENDİSLİK KATALOĞU»NUN HAZIRLANMASINA NİÇİN GEREK DUYULDU?

Türkiye'de tümüyle sanayi alanını konu alan kataloglar yayımlanmıştır ve yayımlanmaktadır. Bir kısım sanayi odaları ile sanayi ve ticaret odaları kendi bölgelerini kapsayan kataloglar düzenlemişlerdir. Ancak tüm Türkiye'yi kapsamına alan yalnızca elektrik ve elektronik sanayiini içinde bulunduran, birisi Elektrik Mühendisleri Odasınca 1969'da çıkarılmış öbürü Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği'nin 1973'de yayımladığı iki katalog da bugünün geçerli bilgilerini vermekten uzaktır.

Kısaca söylemek gerekirse: Bugün, ülkemizde elektrik ve elektronik alanında üretim, pazarlama, iç ve dış alım satım, taahhüt, mühendislik müşavirlik yapan kişi ve kuruluşları tümüyle tanıtan geçerli bir rehber yoktur.

Elektrik Mühendisleri Odası'nın Türkiye Elektrik Elektronik Sanayi Ticaret Mühendislik Kataloğu'nu hazırlamaya yönelten başlıca etken böylesi bir yol göstericinin yokluğu ve üyelerimizin bu doğrultudaki sürekli istekleri olmuştur.

Elektrik Mühendisleri Odası, aşağıda özelliklerini açıklayacağımız katalogu hazırlayarak, ülkemizin sanayileşmesine, kamu kuruluşlarına ve üyelerine yararlı bir çalışmayı gerçekleştireceği inancındadır.

Elektrik Mühendisleri Odası, en yetkili olduğu alanda, bir boşluğu doldurma amacıyla yapacağı bu çalışmanın ana hatlarını, merkez ve şubelerin ortak yönetim kurulları toplantısında çizmiş, katalogu gerçekleştirmek üzere İstanbul Şubesi yönetim kurulunu görevlendirmiştir.

T.E.E.S.T.M.K.'nda YER ALACAK KONULAR:

Elektrik Mühendisleri Odası, katalog çalışmasını, alabildiğince geniş kapsamlı sonuçlandırmak düşüncesindedir. Katalogun Türkiye çapında eksiksiz bir başvuru kaynağı olarak ortaya çıkarılması amaç edinilmiştir. Aşağıda, katalogda yer verilecek bölümler incelendiğinde, T.E.E.S.T.M.K.'nun benzerlerinden farkı kolayca anlaşılabilecektir.

Katalogda şu bölümler yer alacaktır:

- **Önsöz**
- **Elektrik Mühendisleri Odasının Kuruluş ve Çalışmaları.**
- **Kalite Belgesi Nedir Nasıl Verilir?**
- **Türkiye'nin, Cumhuriyet Dönemi Boyunca Elektrik Enerjisi Sorunu (İnceleme)**
- **Elektrik Sanayiimizin Dünü Bugünü ve Geleceği (İnceleme)**
- **Elektronik Sanayiimizin Dünü Bugünü ve Geleceği (İnceleme)**
- **Türkiye'deki Fuar ve Sergiler, Dış Ülkelerdeki Elektrik ve Elektronikle İlgili Fuar ve Sergiler**
- **Alfabetik Sırayla, Katalogda Yer Alan Sanayi Kuruluşları (Kamu ve Özel)**
- **Türkiye'de Elektrik ve Elektronik Alanında Üretilen Mamuller ve Bunları Üreten Kuruluşlar (Mamul alfabetik sırasına göre)**
- **Türk Standartları Enstitüsünce Yayınlanmış, Elektrik ve Elektronikle İlgili Standartlar Listesi**
- **Sanayi Kuruluşlarını ve Mamullerini Tanıtan Föyler ve Reklamlar**
- **Türkiye'de Elektrik ve Elektronik ile İlgili İç ve Dış Alım-Satım, Pazarlama, Mümessillik Yapan Kuruluşların Bulundukları İllere Göre Dağılımı ve Tanıtımı**
- **Ticari Kuruluşların Reklam ve Tanıtma Föyleri**
- **Türkiye'de Elektrik Mühendisliği Öğretimi ve Öğretim Kuruluşları (İnceleme)**
- **İllere Göre, Mühendislik, Müşavirlik Müteahhitlik Kuruluşlarının Tanıtımı**

alpaslan ışıklı

Başı :: 5'te

ölçüde mücadeleye katılmışlardır. **İmalât-ı Harbiye** işçileri buna örnektir.

1924 Anayasası dernek kurma özgürlüğü getiriyordu. Ve o dönemde sendikalar vardı. **Şefik Hüsnü** yönetimindeki ilerici nitelikli **Türkiye İşçi Derneği** «düşmanı kovduk bundan sonra işçi sınıfının sömürüsüne karşı mücadele vermelidir. İzmir İktisat Kongresine işçiler delege göndermelidirler» diyordu.

923 İzmir İktisat Kongresinde çeşitli zümreler içinde işçiler de görüş sunmuşlardır. Ancak işçi sınıfının taleplerine CHP umdeleri içinde yer verilmemiştir.

Teknik elemanların, sendikalaşma sorunu, yasal açıdan, kamu kesimindeki teknik elemanların sendikalaşması sorunudur. Kamu kesiminde işçi memur ayrımı sorunu, sendikal haklara sahip olanlarla olmayanlar sorunudur. Teknik elemanlar, emeklerini ve bir de fırsat eşitliğinin olmadığı bir toplumda edindikleri diplomalarını rant halinde satmaktadırlar. Teknik elemanlar, gelirlerindeki ve ekonomik yerlerindeki değişimlerle işçilere yakınlaşmaktadırlar. Devletin sınıflardan ve insanlardan bağımsız olmadığının, hak dağıtımını amaçlayan bir örgütlenme olmadığının kitlelerce anlaşılması, küçük burjuvaların giderek mülksüzleşmesi, işçi sınıfının grev ve toplu sözleşme haklarını kullanarak ekonomik kazançlar elde etmesi işçi sınıfı ile onun doğal müttefiklerini biribirine yakınlaştırmaktadır.

Fikren ve bedenen çalışmayı ölçüt olarak işçi ve memur tanımı yapmak olanaksızdır. Çünkü insanın çalışması fikrî ve bedensel çalışmalarının bir bütünüdür. İkisini ayırmak mümkün değildir.

Türkiye, uluslararası birçok sözleşmeye imzasını koyarak tüm çalışanların sendikal hakları sahibi olması gereğini taahhüt etmiştir. Uluslararası hukuk, Türkiye'de, kamu kesiminde çalışanların sendikal haklarını kullanmalarını öngörmektedir.

murat belge

Başı :: 5'te

Fransız Devrimi bir burjuva devrimiydi. Ama bu olayın en belirleyici dönemlerinden birini oluşturan «Terör» döneminde, hâkim olan ideolojinin radikal küçük burjuva ideolojisi olduğunu görüyoruz.

Öte yandan, burjuvazi içinden çıkan bazı düşünürler, bugün «utopik sosyalizm» diye adlandırdığımız bazı sosyalizm biçimleri önermişlerdi. Bu da, işçi sınıfı ideolojisinin burjuva ideolojisi üzerinde bir etkisi olarak kabul edilebilir.

Son olarak, bunun tersi örneğe bakalım. Bugün dünyanın birçok yerinde ağırlığını duyuran «Sosyal-demokrat» ideoloji, işçileri de sürükleyebildiği ölçüde, burjuva ideolojisinin proletarya ideolojisi üstündeki etkisi olarak yorumlanabilir.

Bütün bu örnekler, ideolojiler arasında çok önemli geçişler olabileceğini kanıtlıyor. Bu. nasıl olur?

İdeoloji, insanların hayatla «yaşanmış» ilişkilerini yansıtır. İnsanlar arasında düşünsel bir ortaklık oluşturarak, yaşanan hayatın uyarlı olmasını sağlar. Bu bakımdan, Gramsci'nin dediği gibi, ideoloji, çeşitli toplumsal yapıları birbirine kenetleyen bir «sıva» görevini yerine getirir.

Her sınıfın, kendi maddî hayat koşullarından türeyen ve bunu yansıtan bir ideolojisi vardır. Bu, o sınıfa özgü bir ideolojidir. Ama bunun yanında, bir de toplumda hâkim olan ideoloji vardır. İşte, toplum hayatı bakımından Gramsci'nin «sıva» görevini verdiği ideoloji budur. Bu ideoloji, hiçbir zaman, tek bir sınıfın topluma empoze ettiği yalın bir sınıf ideolojisi olamaz. Bu anlamda ideoloji, **toplumdaki sınıf mücadelesinin somut politik ilişkisini yansıtır.** Yukarıdaki örneklerde sözü edilen geçişler, bunun ürünüdür. Örneğin, bir toplumda varlığıyla ağırlığını duyurabilen bir işçi sınıfı varsa, ama **kendiliğinden** ideolojisi ötesinde bir bilince varmamış ve örgütlenmemişse ve o toplumda burjuvazi gene ağır basıyorsa, sosyal-demokrat ideoloji hâkim olur. Bu sosyal-demokrat ideoloji, burada, sınıf mücadelesinin somut politik ilişkilerinin ürünüdür.

İşçi sınıfının **kendiliğinden** ideolojisi, ona toplumun hâkim ideolojisi içinde de ayrı ve kendine özgü bir kimlik kazandırır. Ama bu kendiliğinden bilinç, proletaryanın ekonomik mücadele ötesinde politik bir bilinçle toplumun önderliğini yüklenmesi için yeterli değildir. Bu nedenle Lenin, işçi sınıfına bilincin dışarıdan geleceğini söylemiştir. Bu, bütün kendiliğinden ideolojilerin ötesinde olan, **işçi sınıfının bilimidir.**

BURHAN ŞENATALAR

Başı :: 5'te

Burjuva iktisatı, devleti tarafsız bir birim olarak ele alır. Gerçekte, sınıflardan bağımsız bir devlet örgütlenmesinden söz edilemez.

Burjuva iktisatı, tüm faktörler katkılarına göre pay alırlar diyerek gelir bölüşümü gerçeğini gizlemektedir. Gelir dağılımının iktisatın konuları içinde yer almayacağını öne sürmek de aynı kategoriden bir görüştür.

Temeldeki önemli bakış farklılıklarına rağmen burjuva iktisatını tümüyle reddetmek doğru değildir. İktisat tekniğine ilişkin bazı yöntemler ve bazı pragmatik çözümler, burjuva iktisatının görüşleri olmakla birlikte, geçerlidir. Keynes'in 1929'lar için önerdiği görüşler, kapitalist sistem için yararlı olmuştur.

Bilindiği gibi Keynes, enflasyonist gidiş için vergilerin artırılmasını, paraların devlette toplanmasını, durgunluk için ise devletin üretim yapılmasa bile bol para harcamasını önermektedir. Bu öneriler kapitalist sistemi kurtarsa bile, uzun dönemde çalışanlara yıkıcı etkiler yapmaktadır.

EGE'DEN

Başı 8'de

● Üyeleri bilirkişilik yapan örgütler bilirkişi listelerini yeniden tanzim ederek bir ay içersinde İzmir Barosu kanalı ile mahkemelere ulaştırılacaktır.

● Örgütlerin ayrı ayrı yapacakları toplantıların ve çalışmalarının tamamlanmasından sonra çalışma ürünleri bütünleştirilecek, üç gün süreli bir panel düzenlenecektir. Panel sonuçları broşürler ve kitapçık haline getirilecektir. Bülten ve broşürlerin devamlılığı sağlanacaktır.

● Slayt, film, fotoğraf, sergi seminer ve anket çalışmaları yapılacaktır.

● Konuya ilişkin ortak afişleme yapılacaktır.

● İş yerleri teknik eğitim yapılmasına zorlanacak bu konuda kampanya açılacaktır.

● «Daha iyi sağlık koşulları ve iş güvencesi» konusunda kampanya açılacaktır.

Çalışma planını gerçekleştirmek üzere üç ayrı komisyon kurulmuştur. **Organizasyon Komisyonu'nda** E.M.O. İzmir Şubesi Yönetim Kurulu üyesi **Ömer Güner** görev almıştır. 9 örgüt temsilcilerinden oluşan **Araştırma Komisyonu'nda** E.M.O. İzmir Şubesi de bulunmaktadır. Kurulan üçüncü komisyon ise **Basın Yayın Komisyonu'dur.**

İŞVERENİN DAHA FAZLA KÂRI İÇİN İŞÇİ FEDA EDİLEMEZ

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği konulu 2 aylık programın yürüytülmesinde önemli bir yeri olan **araştırma komisyonu** ön çalışmalarını bitirerek bir rapor hazırladı. Raporda, anayasamızın konuya ilişkin maddeleri sıralandıktan sonra, **iş sahibinin daha fazla kazanması temel ilkesi üzerinde gelişen sanayi, işverenlerin kârını azaltacak her türlü giderden kaçınmakta ve bunun sonucunda burjuvazinin çıkarlarını çoğaltmak pahasına, işçi sınıfının öğeleri sakatlanmakta, ölmekte yada onarılamaz hastalıklar içersine düşmektedir. İşkazaları giderek iş cinayetlerine dönüşmektedir. Bir kısım insanlar daha fazla para kazansınlar diye çalışan halkımızın çeşitli felâketler içersine düşmesine göz yumulamaz.** deniliyor.

Komisyon, kampanyayı yürüten örgütlerin üyelerine ve kamuoyuna çağrıda bulunarak şu önerileri getiriyor:

● **İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin yasal dayanakları büyün üyelerce okunmalı ve bilinmelidir.** (Bu konudaki yasa ve tüzükler odamızdan sağlanabilir)

● Çalıştığımız işyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliğine aykırı durumların önlenmesi için mücadele vermeliyiz.

● **Çalıştığımız işyerlerinde işçi sağlıyı ve İş güvenliği kurallarına ters düşen emirler vermeyelim, bu tür emirlere boyun eğmeyelim.**

● İş yerlerinde işin, araç ve gereçlerin gerektirdiği teknik eğitim yapılmalıdır.

● **Sendikalar işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında daha etkin bir mücadele vermelidir.**

● Sağlık personeli amaca uygun biçimde, sonuç alıcı girişimlerde bulunmalıdır.

● **İş kazalarıyla ilgili yargılamalarda bilirkişi olarak görev alacak mühendisler odalarımızca gerekli bilgilerle donatılmalıdır.**

İLERİCİ RESSAMLAR VE HEYKELCİLER GURUBU SERGİSİ

HAZİRAN 1976 ANTALYA DUVAR RESİMLERİ VE HEYKEL ÇALIŞMALARI OLAYI

BİR SANAT OLAYI

Antalya'da her yıl düzenlenmekte olan uluslararası sanat şenlikleri 13. yılında yeni boyutlar kazandı. 13. Uluslararası Film ve Sanat Şenliği, gerek sanatın geniş yığınlara açılması bakımından gerekse bu açılımın gerici güçleri tedirgin edişine sahne olması bakımından geniş yankılar uyandırdı.

Resimi, müziği, fotoğrafı, heykeli seçkin evlerinin duvarlarından, plaklarından, müzelerden kurtarıp halkla kaynaştırma girişimi Antalya halkından layık olduğu ilgiyi gördü. Mezbaha duvarlarında, spor salonu, sinema, trafo binalarında dev boyutlara eriştirilmiş olarak kendini ve özlemlerini bulan kitleler sanat çalışanlarını ve yapıtlarını ilgiyle izlediler.

Sanatın; doğru bir içerikle kitlelere ulaşması öte yandan, «iyinin, güzelin, umudun emeğin» düşmanlarını çileden çıkardı. Bilinen saldırının temel nedeni de buydu.

Antalya'da çalışan sanatçıların, saldırı olaylarını belgeledikleri Taksim Sanat Galerisindeki sergiden yaptığımız seçmeleri veriyoruz bu sayfamızda.

Barış güvercinine ve emekçiye tahammülsüzlüğün resmidir.

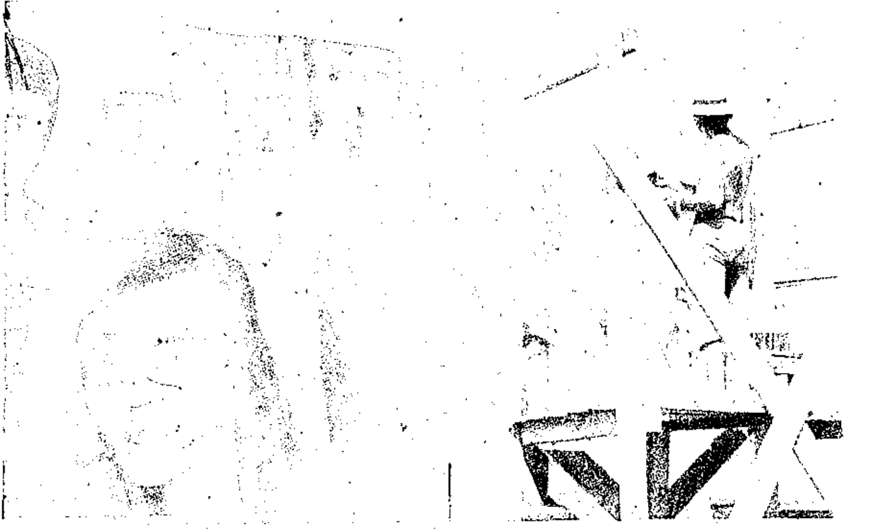

Asım İşler'in Meydan Kavağı trafosu üzerindeki duvar resmi.

Saldırının gerçek hedefi: işçi sınıfı

Mehmet Aksoy'un saldırıya uğrayan heykeli

Yusuf Taktak Mezbaha ön duvarı çalışmasında.

her ay bir kitap

TMMOB YAYINLARI

ersin kaya

TMMOB YAYINLARI 1 — dünya magnezit üretimi / dünya magnezit kaynaklarına toplu bir bakış / dünya magnezit rezervleri / magnezit pazarlaması ve dünya magnezit fiyatları / dünya deniz, gölsuyu ile sondaj eriyiklerinden magnezit üretimi / dünya metalik magnezyum üretimi / magnezit ve çokuluslu tekeller / türkiye magnezit yatakları / türkiye magnezit üretiminde genel durum / türkiye magnezit madencilik sektörü ve yapısı / türkiye magnezit ihracatı ve magnezit ürünleri ithalatı — magnezit — TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

TMMOB YAYINLARI 2 — sayısal veriler / dünyada, türkiye'de ve illerimizde fındık saha, üretim ve verimi / fındık aile işletmeleri / fındık üreticilerine, ulusal gelirden artakalan pay / aracılar, tefeciler, örgütlenme sorunu / ne yapmalı — fındık raporu — TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

MAGNEZİT - Maden Mühendisleri Odası Çalışması — 108 sayfa 10. T.L.

FINDIK RAPORU — Saydam Sarıhan'ın Çalışması — 28 Sayfa — 6 Lira

TMMOB, biliyoruz, tüm türk mühendis ve mimarlarının örgütü. 18 ayrı ihtisas odası TMMOB'nin üyesi. Odaların uzmanlık alanları elektrikten, metalurjiye, şehir plancılığından gemi inşaya, mimarlıktan ziraate kadar çok geniş bir alana yaygın.

Bu alan öylesine genişki ülkemiz açısından önemli bulunan hemen her sorun TMMOB'ye bağlı odalardan birisinin çalışma alanı içersine giriyor. Yada birkaç odanın çalışmalarını kapsamında bulundurabiliyor.

Ülkemizin bugün içinde bulunduğu koşullar da belli. Kişi başına elektrik enerjisi tüketiminde Kıbrıstan gerideyiz., Ağır sanayiimiz kurulamamış, montajcılık egemen. Ormanlarımız az ve orman köylüsüne yaşama gücü vermiyor. Yer altı servetlerimiz petrolüyle, boru, magnezitiyle yabancılara yararlı oluyor. Şehirlerimiz uygarca planlarla değil başıbozuk gelişiyor. Tarımımız, verimli topraklarımıza rağmen karnımızı doyuramıyor.

Bu koşullardaki Türkiye'de teknik eleman örgütlerinin yapısı da belli. 18 ihtisas odasıyla, TMMOB'yle yurtsever sesler, kurtuluşunun halkının kurtuluşuna bağlı olduğunu bilen güçler egemen tümünde.

Her alanda en yetkili uzmanları bünyesinde bulunduran TMMOB, kendi işlevi doğru yorumlanarak, çalışmalar yaptığında kamuoyunda etkinliği en fazla olan kuruluşlardan biri diye tanımlanacaktır. Gerici güçler, ister istemez, bu işin en yetkilisi bu kuruluştur demek zorunda kalacak, hazmedemese de söylenenlere kulak verecektir.

TMMOB yayınları böylesine önemli çalışmaların, yayın alanındaki ilk ve önemli adımlarıdır. Fındık Raporu ve Magnezit ülke gerçeklerinin sergilenmesi yönünden başarılı iki yapıttır. Ancak hemen belirtelim, ülkemizin acı gerçeklerini sergilemek, tutarlı bir çalışma istenildiğinde, yeterli sayılmaz. Sorunlara halkçı çözümler önermek gerekmektedir. İlk iki TMMOB yayını bu açıdan da yeterlidir. Olumsuz olguları koymakla yetinilmemiş, doğrusunun nasıl olması gerektiği de ele alınmıştır.

Örneğin fındık raporunda sayısal verilerle Türkiye'de ve dünyada fındık, saha, üretim ve verimi, fındık aile işletmeleri, fındık üreticilerinin ulusal gelirden aldıkları pay, aracılar, tefeciler ve örgütlenme sorunu, nelerin yapılması gerektiği anlatılmaktadır.

Magnezit'de ise dünya magnezit üretimi, dünya magnezit rezervleri, magnezit pazarlaması ve dünya magnezit fiyatları, dünya deniz, gölsuyu ile sondaj eriyiklerinden magnezit üretimi, dünya metalik magnezit üretimi, magnezit ve çok uluslu tekeller, Türkiye magnezit yatakları, Türkiye magnezit üretiminde genel durum, Türkiye magnezit madencilik sektörü ve yapısı, Türkiye magnezit ihracatı ve magnezit ürünleri ithalatı bölümler halinde incelenmektedir.

Her iki yapıt da sadece kendi meslek grubuna değil tüm mühendis ve mimarlara, tüm aydınlara seslenecek biçimde kaleme alınmıştır.

tüted istanbul şubesinden

TÜTED İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu tüm üyelerine birer yazı göndererek üç komisyon kurulacağını bildirmiş, komisyonlarda görev almak isteyen üyelerin 9 ağustosa kadar başvurmalarını istemişti. Örgütlenme. Basın-Yayın ve Eğitim komisyonlarında çalışmak üzere otuz kadar TÜTED üyesi yazılı ve sözlü olarak yönetim Kuruluna basvurdular.

Yönetim Kurulu, çalışma talebiyle başvuranların dışında, daha sonra komisyona katılacağını belirten üyelerin de görevlendirilmesine karar verdi. Bu konuda yalnızca belirli bir çalışma disiplinine uyma koşulu konuldu.

Komisyonların işleyiş yöntemi ile çalışma programlarının yönetim kurulunca hazırlanmış ön tasarıları 3 eylül akşamı yapılacak komisyonlar ortak toplantısında görüşülecek. Komisyonların çalışma program ön tasarıları hazırlandı. Komisyonlar kesin çalışma programlarını görevli yönetim kurulu üyeleri ile birlikte daha sonra hazırlayacaklar.

KARTAL LOKALİ ÇALIŞMA PROGRAMI ONAYLANDI

TÜTED İstanbul Şubesi Kartal lokalindeki çalışmaları yürütmek üzere üç üyeye görev verildi. Kartal lokalinde yapılacak çalışmaların ilkeleri de şube yönetim kurulunda görüşülerek onaylandı.

İŞYERİ TEMSİLCİLERİ İLE İLİŞKİLER GELİŞTİRİLİYOR

Teknik elemanların kitle örgütünün nicel büyümesi ve var olan örgütlenmenin bir üst düzeye ulaştırılması açısından işyeri temsilcileri ile TÜTED'in ilişkileri büyük önem taşıyor. Ağustos ayında işyeri temsilcileri ile yapılan son toplantıda işyeri temsilcisi - Yönetim Kurulu ilişkilerinin yazışmalar düzeyini aşması gereği vurgulandı. Yönetim Kurulunun bu ilişkileri canlı ve işlevli halde sürdürme eğilimi belirtildi. Bunun ilk adımı olarak da, daha önce yönetim kurulunca önerilen, her işyeri için, işyeri temsilcisi tarafından hazırlanacak çalışma programının, Yönetim Kurulu üyesi, işyeri temsilcisi birlikteliğiyle gerçekleştirilmesi kararlaştırıldı. TÜTED İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu üyeleri, TÜTED işyeri temsilcilerini aralarında bölüştüler. Böylece her Yönetim Kurulu üyesinin sorumlu olduğu işyerleri saptandı.

TÜTED üyelerinin yoğun olduğu ancak TÜTED işyeri temsilcisinin bulunmadığı bir bölüm işyerinde temsilciliğin kurulması programlandı.

İşyeri temsilcilerinin kurulacak komisyonlara daha çok üyenin katılması doğrultusunda çalışmaları istendi. Aidat toplama oranının yükseltilmesi amacıyla yapılabilecek işler gözden geçirildi.

«ALTINOK İŞVERENİ SENDİKAL HAKLARA TECAVÜZ EDİYOR»

Altınok Mühendislik ve Müşavirlik Bürosu'nda teknik elemanların yasal grevi sürerken, işverenin polis aracılığıyle işyerini boşaltması, TÜTED İstanbul Şubesi, Bank-İş Sendikası ve İstanbul'daki mühendis ve mimar odalarınca eleştirildi, bu davranışın sendikal haklara açık bir saldırı ve haksız, yasadışı bir lokavt olduğu açıklandı. Bildiride ayrıca şu görüşlere de yer verildi:

Altınoktaki grev 13 temmuzdan bu yana İstanbul Çalışma Bölge Müdürlüğünün bilgisi dahilinde sürüyordu ve işverenin grevin kanunsuz olduğu iddiasını savcılık takipsizlik kararıyla cevaplamıştı.

İşveren, bu kez, teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklarını kullanmalarını yasa dışı lokavt ile önlemek istemektedir.

Bu davranış işçiye, köylüye, memura, öğretmene, öğrenciye karşı uygulanan faşist zorbalık ve baskılarla aynı doğrultuda bir girişimdir.

Biz, TÜTED, Bank-İş ve İstanbul'daki mühendis ve mimar odaları olarak üyelerimizin sürmekte olan yasal grevini destekliyor ve sendikal haklara açık bir saldırı niteliğindeki haksız lokavt uygulamasını protesto ediyoruz.

üyelerimizden

Geçtiğimiz temmuz ayının 14'ünde üyelerimizden Sayın İffet Özen yine üyelerimizden sayın Kasım Toprak ile evlendiler. Ortak yaşantılarının mutlu olmasını dileriz.

Üyelerimizden Sayın Orhan Özcanlar 19 ağustos günü Lüleburgaz'da Sayın Tülay Şensöz ile evlendi. Yeni evlilerin birlikteliklerinin sevinç içinde geçmesini dileriz.

Ağustos ayı odamız İstanbul Şubesi çevresindeki arkadaşlarım arka arkaya yeni bir yaşam düzenine girdikleri ay oldu.

Eski yönetim kurulu üyelerimizden Engin Dağıstanlı, Sayın Nilgün Çiçek ile; 11 ağustosta;

Oda müdürümüz Tanay Sıtkı Uyar, Sayın Şemsa Özer ile 13 ağustosta;

Ve yönetim kurulu üyelerimizden, sayman üye Berkay Günay Sayın Nihal Karahaliloğlu ile 20 ağustosta;

hayatlarını birleştirdiler.

Tümüne başarılı, sağlıklı, mutlu bir gelecek dileriz.

EGE'DEN HABERLER

İZMİR'DE 13 ÖRGÜT, İKİ AY SÜRELİ ORTAK BİR ÇALIŞMA PROGRAMI İLE, İŞ GÜVENLİĞİ VE İŞÇİ SAĞLIĞI KONUSUNU ELE ALIYOR

İzmir'de şube ve temsilcilikleri bulunan 7 mühendis ve mimar odası, DİSK İzmir Bölge Temsilciliği, Tabipler Odası İzmir Şubesi, İzmir Barosu ile TÖB-DER, TÜM-DER ve İlerici Kadınlar Derneği İzmir şubeleri ortak bir çalışma programı ile İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği konusunu ele almışlardır. 2 Ay sürecek, programın amacı, katılan örgütlerce şöyle açıklanmıştır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunu, çalışma hayatı içinde yer alanların bilincine çıkarma yönünde çalışmalar yapmak, konunun içinde yer alan işçi, işveren vekili, denetçi konumunda olan kişilerin örgütleri aracılığıyle bilgilendirilmesini sağlamak.

İş koşullarının sağlığa uygun ve güvenlik içinde geliştirilmesi, yürürlükteki işçi sağlığı ve iş güvenliği yasasının uygulattırılması ve ileriye dönük biçimde genişletilmesi yönünde çalışmalar yapmak.

Çalışma süresince, bu çalışmaların, ekonomik, demokratik haklar mücadelesinin bir parçası olduğu ve tüm sorunların gerçek çözümü gibi, bu sorunun gerçek ve tam çözümünün de bağımsızlık ve demokrasinin mevcut olacağı bir sistemde mümkün olacağı gözden ırak tutulmuyacaktır.

NELER YAPILACAK

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği çalışma planında örgütler, neler yapılacağını şöyle sıralamaktadırlar:

● Örgütler kendi üyelerine açık, mevcut işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda bilgilenme toplantıları düzenliyeceklerdir. Bu çalışma süresince örgütler dilediğinde kendi dışındaki örgütlerden organizasyon komisyonu kanaliyle yardım sağlıyacaklardır.

Sonu 6'da

proje ve tus ücretlerinde

Başı 1 de

lumuz, İstanbul Şubemize kayıtlı tüm SMM üyelerimizi toplantıya çağırdı. Toplantıda yeni biçimiyle bir buçuk yıldır yürüyen ortak mesleki denetim uygulamasının aksayan yönleri gözden geçirildi. Aksaklıkların giderilmesi için önerilen önlemler ele alındı. Ücretlerle ilgili olarak SMM üyelerimizin dilekleri saptandı. Daha sonra yönetim kurulumuz öneri ve dilekleri gözönüne alarak uygulamada bazı değişiklikler yaptı ve ücretleri yeniden belirledi.

1 Eylülden itibaren geçerli olacak yeni O.M.D.U.nda getirilen en önemli yenilik, SMM'lere fiyatlarda %15 indirim yapma olanağının sağlanması. Uygulamada karışıklıklara yol açan lüks konut kavramı da kaldırıldı.

Tüm SMM üyelere bildirilen öbür yenilikler de şöyle:

● Tescilli bürolarında ücretli mühendis çalıştıran büro sahipleri, Proje ve TUS sözleşmelerini sorumlu mühendisle birlikte imzalayacaklardır.

● Tadilat Projeleri:

a) Tadilat Projesini ilk proje mühendisi veya proje büro su yaparsa, işverenle ayrıca Proje ve TUS sözleşmesi yapılmaz.
Ancak vize işleminde eski projenin odaya ibraz edilmesi gerekir.
Tadilat projelerinden normal vize ücretinin 1/4'ü alınır.

b) Tadilat projesini yeni bir mühendis veya büro yapıyorsa yeni proje yapılıyormuş gibi hareket edilecektir.

● Üyelerimizin odaya getirecekleri senetlerin vadeleri minumum 2 maksimum 3 ay olacaktır.

● Ücretlerin peşin alınması halinde üyelerimiz proje için yarısı kadar 3 ay vadeli, TUS için tamamına iş bitim tarihi vadeli garanti (kontur) senet getireceklerdir.

1 EYLÜL

DÜNYA BARIŞ GÜNÜ

AYDINLIĞA DOĞRU

T.M.M.O.B. ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ ADINA SAHİBİ: YÜKSEL BİRDAL/SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ: ERSİN KAYA/YAZIŞMA ADRESİ: EMO İSTANBUL ŞUBESİ CUMHURİYET CAD. 283 KAT 2 HARBİYE İSTANBUL TELEFON: 48 50 52/EMO ÜYELERİNE ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR /AYLIK, MESLEKİ YAYIN ORGANIDIR/DİZGİ: KARDEŞ MATBAASI/BASKI YENİ OFSET/İLAN FİYATI santimi 25 TL.

7.7.1976